

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 11. Rok: 2018 Číslo: 05

Cirkev je tu pre dobrých a aj zlých (z myšlienok pápeža Františka)

„**Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia**“ (Lk 23,34). Tieto slová sa stávajú konkrétnym skutkom v odpustení ponúknutom „kajúcemu lotrovi“, ktorý bol po Ježišom boku.

Svätý Lukáš hovorí o dvoch zločincoch ukrižovaných s Ježišom, ktorí sa naňho obracajú s protichodnými postojmi.

Ten prvý ho uráža – tak ako ho tam urážali všetci ľudia, ako to robili aj vodcovia ľudu –, avšak tento úbohý muž to robí pohnutý zúfalstvom: „*Ak si ty Mesiáš, zachráň seba i nás!*“ (porov. Lk 23,39). Tento výkrik svedčí o mučivej úzkosti človeka tvárou v tvár tajomstvu smrti a o tragickom uvedomovaní si, že jedine Boh môže byť oslobodzujúcou odpoveďou: preto je nemysliteľné, aby

Mesiáš poslaný Bohom mohol byť na kríži bez toho, aby neurobil nič pre svoju záchranu.

Ježiš Kristus však svojimi postojmi na kríži ukazuje, že Božia spása je pre všetkých. Pre všetkých! Nikto nie je vylúčený. Je to ponuka pre všetkých.

Druhý zločinec je tzv. „kajúcim lotrom“. Jeho slová sú úžasným vzorom kajúcnosti, koncentrovanej katechézou, aby sme sa naučili prosiť Ježiša o odpustenie. Najprv sa obracia na svojho spoločníka: „*Ty sa nebojíš Boha, hoci si odsúdený na to isté?*“ (Lk 23,40). Tak zdôrazňuje východiskový bod kajúcnosti: bázeň pred Bohom. Nie však strach z Boha, to nie: synovskú bázeň pred Bohom. Nie je to strach, ale tá úcta, ktorá

Bohu prináleží, lebo on je Bohom. Je to synovská úcta, lebo on je Otcom.

Potom kajúci lotor prehlasuje Ježišovu nevinnosť a otvorene vyznáva svoju vinu: „*My spravodlivo, dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili. Ale on neurobil nič zlé.*“ (Lk 23,41). Tak hovorí.

Takže Ježiš je tam na kríži, aby zotrval s vinníkmi: skrze túto blízkosť im ponúka spásu. To, čo je škandalom pre vodcov a

pre prvého lotra, pre tých, čo tam boli a robili si z Ježiša posmech, to je naopak pre kajúceho lotra základom viery. Samotná viera tohto muža je ovocím Kristovej milosti: jeho oči kontemplujú v Ukrižovanom lásku Boha k nemu, úbohému hriešnikovi. Je to pravda, bol lotrom, bol zlodejom. Je to tak. Kradol celý svoj

život. Avšak nakoniec, ľutujúc to, čo urobil, dokázal si ukradnúť nebo: je to jeden šikovný zlodej!

Kajúci lotor sa nakoniec obracia priamo na Ježiša, prosiac o jeho pomoc: „*Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva*“ (Lk 23,24). Volá ho po mene, „Ježišu“, s dôverou, a tak vyznáva to, čo to meno naznačuje: „Pán zachraňuje“, toto znamená meno „Ježiš“.

Ten muž Ježiša žiada, aby si naňho spomenul. Koľká neha v tomto vyjadrení, koľko ľudskejšnosti! Je potrebou ľudskej bytosti nebyť opustený, aby jej bol Boh vždy nablízku. Týmto spôsobom sa odsúdenec na smrť stáva vzorom kresťana, ktorý sa odovzdáva Ježišovi.

Zatiaľ čo kajúci lotor hovorí o budúcnosti: „*keď prídeš do svojho kráľovstva*“, Ježišova odpoveď na seba

nenecháva dlho čakať. Hovorí v prítomnosti: „*Dnes budeš so mnou v raji*“ (v. 43). V hodine kríža Kristova spása dosahuje svoj vrchol; a jeho prísľub kajúcemu lotrovi zjavuje naplnenie jeho misie: ktorou je záchrana hriešnikov. Na počiatku svojej služby, v nazaretskej synagóge, Ježiš ohlásil

„*prepustenie zajatých*“ (Lk 4,18); v Jerichu, v dome hriešneho mýtnika Zacheja vyhlásil, že „*Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo sa stratilo*“ (Lk 19,9). Na kríži v poslednom čine potvrdzuje realizáciu tohto spásonosného plánu. Od počiatku až do konca sa zjavil ako definitívne a neopakovateľné vtelenie lásky Otca. Ježiš je skutočne tvárou milosrdenstva Otca.

Prešovská archieparchia v dejinách

(historické súvislosti vývoja územia Prešovskej archieparchie)

Cyrilometodské obdobie

Cyrilometodské obdobie je prvým ozajstným obdobím života východnej cirkvi na území Slovenska, kde sa geograficky nachádza aj Prešovská eparchia.

V tomto období sa vo všeobecnosti používali termíny *východný, východná cirkev, veriaci východného obradu, východný obrad*, rozumejúc konvenčným slovom *východný* výlučne byzantskú cirkevnú tradíciu a obrad, pre neskoršie obdobie sa však už používal termín *gréckokatolícka cirkev, gréckokatolíci*.

Termín *gréckokatolík* a jeho odvodeniny sa viaže až k 18. storočiu a týka sa len územia Rakúsko-Uhorskej ríše, členov vtedy ešte nerozdelenej cirkvi obývajúcich územie dnešného Slovenska). Predstavitelia východnej cirkvi pokladajú účinkovanie Konštantína a Metoda za ozajstný začiatok svojej existencie.

Dôležitým momentom v pokresťančovaní našich predkov bola snaha kniežaťa Rastislava vybudovať samostatnú veľkomoravskú cirkevnú správu.

V roku 861 vyslal Rastislav posolstvo k pápežovi Mikulášovi I. so žiadosťou, aby mu pápež poslal biskupa a misionárov znalých slovanského jazyka. Keďže v Ríme nevyhoveli jeho prosbe, obrátil sa Rastislav na cisára Michala III. do Konštantinopola s tou istou žiadosťou.

Cisár Michal III. vyhovel tejto prosbe a v roku 863 svätí bratia Konštantín a Metod, ktorí ovládali dobre slovanskú reč, prichádzajú na Veľkú Moravu. Konštantín a Metod začali hneď pôsobiť a založili prvú školu podľa vzoru konštantínopolskej akadémie.

Konštantín zostavil pred príchodom na Veľkú Moravu prvé slovanské písmo – hlaholiku – ktoré bolo prispôbené fonetike slovanských jazykov. Toto písmo

*Tvoje z tvojho
tebe prinášame...*

použil pri preklade bohoslužobných kníh do staroslovienskeho jazyka.

O obradovej príslušnosti a liturgii, ktoré priniesli a uviedli do života sv. Cyril a Metod, existujú rôzne hypotézy. Jedna skupina autorov tvrdí, že svätí bratia preložili a zaviedli na území Veľkej Moravy liturgiu východno-byzantského obradu a tú tam zachovali až do konca. Slovančina bola zavedená do západného obradu až neskôr po ich smrti.

Druhá skupina autorov sa domnieva, že Konštantín a Metod priniesli a do staroslovienciny preložili východnú – byzantskú – liturgiu, ale neskôr preložili i západnú – rímsku – liturgiu a tej sa pridržovali. Rozvážnejší kritici dodávajú, že na Morave môžeme hovoriť o určitom liturgickom synkretizme, ktorý vytvorili apoštoli Slovanov, alebo o biritualizme, ako o charakteristike ich misie.

Existuje však aj skupina bádateľov, ktorí predpokladajú, že svätí bratia preložili do staroslovienciny latinskú liturgiu a aj ju slúžili počas svojho pobytu na Veľkej Morave. Je však známa aj skupina autorov, ktorá predstavuje „liturgiu v slovanskom jazyku“, keď ide o hybrid latinskej liturgie v starosloviencine s východnou liturgiou. Aj z týchto tvrdení je možné vysloviť názor, že vyslovované závery

u jednotlivých autorov boli ovplyvňované obradovou príslušnosťou týchto autorov.

Príchod franského kléru na Moravu, vynútený politickými okolnosťami spôsobenými Svätoplukom, novým kniežaťom Moravy, priniesol Metodovi nové starosti. Knieža, sledujúc ako hlavný cieľ len územné rozšírenie, zriekol sa plánu kultúrnej a duchovnej nezávislosti, ktorý začal rozvíjať Rastislav a nerozvážne zvýhodňoval franské latinské duchovenstvo. Falošné obvinenia a intrigovanie franského kléru proti Metodovi sa dostalo až do Ríma. Rímsky biskup, nakoľko si chcel overiť pravdivosť situácie na Morave, pozval Metoda, aby ho vypočul a presvedčil sa o jeho učení. Metod prišiel v roku 880 spolu so štátnou delegáciou kniežaťa a presvedčal biskupa o svojej doktrinálnej vernosti a o dodržiavaní všetkých kánonických predpisov. Odpoveďou na tieto obvinenia proti Metodovi bol známy list *Industriae Tuae*, adresovaný kniežaťu Svätoplukovi. Druhá časť tohto listu hovorí o postavení Metoda z hľadiska:

1. jeho pravovernosti,
2. potvrdenia jeho menovania ako arcibiskupa Moravy,
3. opätovného schválenia používať slovanský jazyk v liturgii.

Ježišova modlitba

(základné charakteristiky tejto modlitby)

„Pane Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnym.“

V živote Východných Cirkví, zvlášť byzantského obradu, existuje po stáročia osobitná modlitba - tzv. *Modlitba srdca*, *Modlitba Ježišova*. Tento druh modlitby, ktorý má svoje korene v tradícii gréckych Otcov ranného stredoveku, sa vyznačuje neustálym vzývaním mena Ježiš - odtiaľ aj jej názov Modlitba Ježišova.

Samotným cieľom a zmyslom tejto modlitby je neustále nosiť vo svojom srdci Ježiša a byť zapálený láskou k nemu v ustavičnej spomienke jeho Mena. Celá formula modlitby, tak ako sa ustálila v posledných storočiach, znie nasledovne: *„Pane, Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnym.“*

Táto modlitba v svojej počiatocnej fáze je modlitbou ústnou, na spôsob ruženca, avšak slúži predovšetkým

k pozdvihnutiu a upriameniu nášho ducha na spojenie s Pánom. K tomu slúžia aj niektoré vonkajšie pomôcky - zjednotenie modlitby s rytmom nášho dychu, s tlkotom nášho srdca, atď. - náš duch sa ich prostredníctvom uschopňuje k získaniu pokoja a rovnováhy.

Opakovanie formuly modlitby má byť sústredené a pravidelné, väčšinou sa viaže s rytmom dýchania. Sú dve možnosti - modliť sa polohlasne alebo len v duchu. V prvom prípade po nádychu na jeden výdych (príp. dva) sa polohlasne povie celá formula modlitby. V druhom prípade sa len v duchu neustále opakuje formula, pri nádychu prvá časť, pri výdychu druhá časť. Je potrebné (najmä zo začiatku) modliť sa pravidelne (napr. stovku denne), na pokojnom mieste a nerobiť pri tom nič iné. Nikdy sa netreba dať odradiť nesústredenosťou; ak si uvedomím, že myslím na niečo celkom iné, treba si znovu uvedomiť Božiu prítomnosť a pokojne pokračovať ďalej, hoci by sa to stalo aj päťdesiat ráz počas modlitby.

Veľmi dobré je modliť sa Ježišovu modlitbu aj ako strelnú počas dňa, podľa možnosti čo najčastejšie, opakovať ju

napr. pri čakaní na autobus, na prechádzke v lese alebo pri jednoduchej manuálnej práci. Tým môžeme posvätiť každú chvíľu dňa a prežívať ju s Ježišom a v Ježišovi. Nepôjde to asi hneď, dôležitá je vytrvalosť. Vhodné a veľmi účinné je tiež modliť sa ju pred spaním resp. pri zaspávaní.

Dôležité je sústrediť sa nie na jednotlivé slová modlitby, ale na Božiu prítomnosť, že som v spoločenstve s Ježišom. Princípom modlitby je opakované vzývanie Ježišovho mena (porov. Jn 14, 13-14; 16, 23-24), ponorenie sa do neho. Tak Ježiš postupne môže preniknúť moje srdce a celého človeka. (1 Jn 4, 15) V nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena, v ktorom by sme mali byť spasení (Sk 4, 12). Časom sa modlitba „usídli“ v srdci človeka, stane sa neoddeliteľnou súčasťou jeho osoby, a ak Boh dá, raz možno aj modlitbou ustavičnou.

Ježišova modlitba je najjednoduchšou a účinnou zbraňou proti pokušeniam a stresu. Nemôžeme zo svojho vnútra vypudiť všetky myšlienky, predstavy a trápenia, no môžeme svoju myseľ a srdce opakovaním modlitby nasmerovať na Ježiša Krista a všetko ostatné vtedy musí ustúpiť.

Táto krátka modlitba v sebe obsahuje celú pravdu evanjelia: ponajprv

vyznávame, že Ježiš Kristus je Pán a chválime ho ako pravého Boha. V druhej časti uznávame svoju hriechnosť a prosíme o odpustenie, čím zároveň vyznávame vieru v Božie milosrdenstvo a všemohúcnosť.

Užitočnou pomôckou pri Ježišovej modlitbe sú čotky - po starosloviensky *vérvica*, po grécky komboskinion. Mávajú 100 (prípadne 33) uzlíkov delených po 10 alebo 25. Na týchto miestach sa zvyknú robiť poklony alebo sa vloží *Sláva Otcu*: či krátka modlitba k Bohorodičke. Žiadny záväzný a presný predpis ako sa ju modliť však neexistuje, len rôzne odporúčania (tzv. pravidlá). Ježišova modlitba sa totiž považuje za určitú formu osobnej modlitby, preto každý môže používať formulu aj techniku modlitby, aká mu najlepšie vyhovuje.

K vnútornému spojeniu sa s Kristom nepotrebujeme žiadne špeciálne pomôcky. Ježiš Kristus je v našom srdci, počuje náš hlas, prijíma nás, dáva nášmu bytiu harmóniu a vyrovnanosť. Jediné čo potrebujeme je naše srdce, srdce túžiace po jeho láske, vnímavé, pozorné a otvorené.

Aby sa naše srdce naozaj stalo takým, využime aj Modlitbu Ježišovu, tento, v našej Východnej Cirkvi, stáročiami overený prostriedok duchovného rastu a zdokonaľovania.

Liturgický program

Sväté liturgie po 4. pôstnej nedeli

od 12.03. do 18.03. 2018

Pondelok 12.03.	Prep. otec a vyznávač Teofán Sigrianský. Sv. Gregor Dialogos, rím. pápež.	06:00 Veľkopôstny moleben 06:30 sv. lit. (csl.) † Michal, Ladislav 18:00 sv. lit. (slov.) † Mária
Utorok 13.03.	Prenesenie ostatkov sv. Nikefora, konštantínopolského patriarchu	06:30 sv. lit. (csl.) † Júlia 18:00 sv. lit. (slov.) * Aneta
Streda 14.03.	Prepodobný otec Benedikt Zdržanlivosť od mäsa	17:30 Veľkopôstny moleben 18:00 sv. lit. (slov.) † Anna, Juraj, Štefan, (Liturgia VPD) Vladislav, Anna 19:15 Kajúci kánon Andrej Krétskeho
Štvrtok 15.03.	Sv. mučeník Agapios a ďalší šiesti mučeníci Deň Veľkého kajúceho kánona Andreja Krétskeho	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal 18:00 sv. lit. (slov.) * Lenka
Piatok 16.03.	Sv. mučeníci Sabinos a Papas Zdržanlivosť od mäsa	17:30 Krížová cesta 18:00 sv. lit. (slov.) † František (Liturgia VPD)
Sobota 17.03.	Prep. otec Alexej, Boží človek Akativná sobota	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Michal, Mária, Júlia, Štefan
Nedeľa 18.03.	5. pôstna nedeľa – Pamiatka prep. Márie Egyptskej Sv. Cyril, jeruzalemský arcibiskup hl. 8 Zbierka: Na pomoc prenasledovaným utečencom	07:30 sv. liturgia (slov.) * Jana, Mária, Ján s rod. 09:00 sv. liturgia (csl.) * za farnosť 11:00 sv. liturgia (slov.) * Irena 17:00 Veľkopôstna večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Vladimír, Mária, Vladimír, Matej

Liturgický program

Sväté liturgie po 5. pôstnej nedeli

od 19.03. do 25.03. 2018

Pondelok 19.03.	Sv. mučeníci Chryzant a Dária	06:00 Veľkopôstny moleben 06:30 sv. lit. (csl.) † Anna, Andrej 18:00 sv. lit. (slov.) * Mária
Utorok 20.03.	Prep. otcovia, ktorých Saraceni pozabíjali v kláštore sv. Sávu	06:30 sv. lit. (csl.) † Jozef, Štefan, Juraj, Helena 18:00 sv. lit. (slov.) * Juraj s rod.
Streda 21.03.	Prep. otec Jakub Vyznávač, katánijský biskup Zdržanlivosť od mäsa	17:30 Veľkopôstny moleben 18:00 sv. lit. (slov.) † Ján (Liturgia VPD)
Štvrtok 22.03.	Sv. hieromučeník Bazil, ankyrský presbyter	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal, Mária, Juraj, Mária 18:00 sv. lit. (slov.) † František, Zuzana, Juraj...
Piatok 23.03.	Prep. muč. Nikon a jeho učeníci s ním umučení Zdržanlivosť od mäsa Koniec Veľkej Štyridsiatnice	17:30 Krížová cesta 18:00 sv. lit. (slov.) * Anna s rod. (Liturgia VPD)
Sobota 24.03.	Vzkriesenie spravodlivého Lazára Eucharistická poklona	06:30 sv. lit. (csl.) * Róbert, Antónia, Juliana, Bianka 17:00 Veľká večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † Marián
Nedeľa 25.03.	Kvetná nedeľa Zvestovanie Bohorodičky hl. 1 Mirovanie Požehnanie ratolestí Zmena času (+ 1hodina) !!!	07:30 sv. liturgia (slov.) * Radoslav s rod. 09:00 sv. liturgia (csl.) * za farnosť 11:00 sv. liturgia (slov.) * Michal, Jozef, Jozef, Ivan 17:00 Veľkopôstna večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Zdenko, Vladimír, Jana, Martin, Juraj, Ján, Miroslav

Kajúci kánon sv. Andreja Krétskeho

(historicko-teologicko-liturgický pohľad)

Ak je niečo charakteristické pre Veľký pôst v byzantskom obrade, určite jedným z prvých špecifických prvkov je práve štvrtok piateho týždňa Veľkého pôstu. Počas utierne v tento deň sa spieva kajúci kánon sv. Andreja Krétskeho, v ktorom sa najlepšie odráža náboženská psychológia pôstnych dní na Východe.

O živote Andreja Krétskeho sa vie veľmi málo. Narodil sa r. 650 v Damasku veľmi zámožným rodičom. Do siedmeho roku života bol úplne nemý. Keď však po prvý raz prijal Eucharistiu, Boh mu zázračne otvoril ústa a on

začal oslavovať svojho Spasiteľa. Už ako štrnásťročný vstúpil do kláštora sv. Sávu v Jeruzaleme. Svätosťou života upútal na seba pozornosť vtedajšieho predstaveného jeruzalemskej cirkvi Teodora, ktorého neskôršie ako arcidiakon zastupoval na VI. cirkevnom sneme v Carihrade (r. 680). Hlbokým poznaním Sv. písma a teologickými vedomosťami zaujal otcov snemu a po čase bol pozvaný do Carihradu, kde bol

pri chráme sv. Sofie ustanovený za patróna sirôt. Za cisára Justiniána II. r. 690 sa stal biskupom na Kréte v Gortine. Tu sa venoval písaniu bohoslužobných piesní. Keď Saraceni obliehali mesto Drumeos, Boh ho na jeho modlitby ochránil. Okolo r. 713 sa vydal

na cestu do Carihradu. Cestou však ochorel a predpovedal, že Krétu už viac neuvidí.

Zomrel r. 720 uprostred modlitieb na ostrove Eriso. V byzantskom obrade sa jeho pamiatka liturgicky slávi 4. júla.

Vrcholným dielom Andreja Krétskeho je spomínaný tzv. Megas kánon (Veľký kánon), zložený z deviatich piesní, ktoré rekapitulujú príbehy Starého a Nového zákona. K lepšiemu pochopeniu tohto kánona, jedného z vrcholných diel byzantskej hymnografie, je potrebné pozrieť sa na udalosti, prostredie a poznať podmienky, ktoré ovplyvnili autora a umožnili vznik tak veľkolepého diela.

Sv. Andrej žil v dobe, keď Byzanciou otriasali ťažké krízy. Rozpadávala sa túžba

po veľkom ortodoxnom impériu a aj spoločnosť bola nekonečne ďaleko od evanjeliového ideálu. Nešťastné udalosti tej doby, akými bol útok Peržanov, ktorí ulúpili v Jeruzaleme sv. Kríž, rozmach nových bludov, ikonoborecký prevrat, strata Itálie, Sýrie, Egypta a začiatok islamskej expanzie boli akoby príznakmi Božieho hnevu. To naplňalo niektorých vnímavých Byzantíncov kajúcim cítením. Medzi nich patril aj krétsky arcibiskup, ktorý vyjadril tento cit vo svojom kánone. Pred počúvajúcim sa vynára dlhý rad obrazov zo Sv. písma, pričom sa každá epizóda stáva úpenlivou výzvou k pokániu.

Tento kánon si skutočne zaslúži pomenovanie Veľký a to nielen pre svoju rozsiahlosť (obsahuje až 250 tropárov), ale aj pre svoj hlboký morálno - asketický význam. Bohoslužobné predpisy uvádzajú, že spev tohto kánona má byť pomalý a kajúci. Kajúcnosť tiež zdôrazňujú metánie (veľké poklony), pri ktorých sa kľaká a hlavou dotýka zeme. Po každom speve tropára sú predpísané tri také poklony, avšak v praxi sa po každom tropáre klania už len raz.

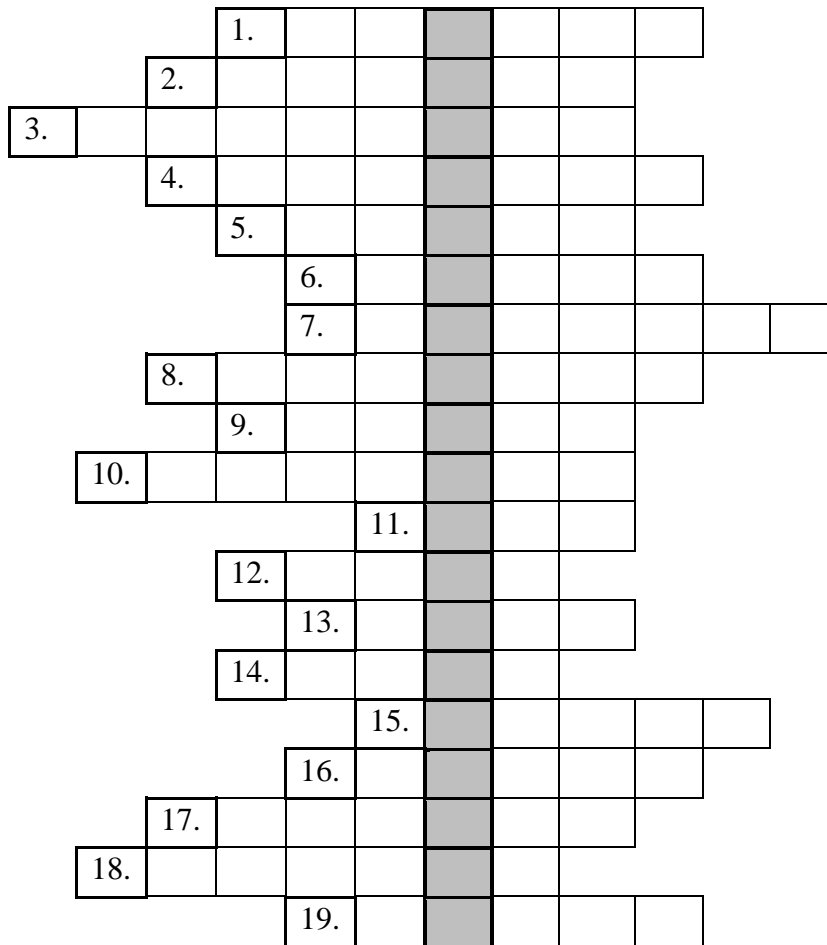
Celý kánon je komponovaný vo forme dialógu. Človek vedie vnútorný rozhovor so svojou dušou a so svojim Stvoriteľom. Tento rozhovor má charakter dôkladného spytovania svedomia a vyústi do úprimného vyznania sa Kristovi, akoby spovede z celého života.

Veľký význam a morálna sila kánonu je zakotvená v tom, že rozjímanie nad svojou hriechnosťou a padlým stavom nevedie dušu k zúfalstvu, beznádeji či dokonca strate viery, ale cez ľútosť, plač a pokánie ju potešuje, povznáša a vlieva pevnú nádej poukázaním na spôsob záchranu - Božie milosrdenstvo a orodovanie Prečistej Bohorodičky.

Význam a cieľ Veľkého kánona je v tom, že ukazuje hriech nie akýmsi vymedzením a vypočítavaním, ale hlbokým nazeraním biblickej histórie, ktorá je skutočne históriou hriechu, pokánia a odpustenia. Toto nazeranie vedie do úplne inej duchovnosti. Pozýva človeka prijať nové chápanie ľudstva, jeho života, cieľov a duchovných motivácií. Kánon buduje v modliacom sa to duchovné precítenie pokoja, uprostred ktorého sa pokánie stáva znovu možným.

Krížovka

(niečo na odreagovanie)

1.	Priezvisko nášho terajšieho o. arcibiskupa Jána?
2.	Deň, posvätný pre Židov, ako u nás nedeľa.
3.	Miesto narodenia Ježiša Krista.
4.	Kto má meniny má 6.12.?
5.	Hora, na ktorej Mojžiš dostal Desatoro Božích prikázaní /Ex 19,18/.
6.	Ježiš je pravý ... /Jn 15,1/.
7.	Miesto pokánia zomrelých.
8.	Sviatky pokoja a mieru.
9.	Poznáme prvotný a dedičný... (Ak niečo zlé spravím, tak urobím.....)
10.	Ako sa volala matka Jána Krstiteľa?
11.	Ktorý z apoštolov nezomrel mučeníckou smrťou?
12.	Rajská záhrada /Gn 2,8/
13.	Jeden zo siedmich hlavných hriechov. „Náš obľúbený“
14.	Jeden zo synov Adama a Evy.
15.	Archanjel, ktorý stojí na čele nebeského vojska...
16.	Pestún Pána Ježiša.
17.	Dieťa, ktoré našla faraónova dcéra.
18.	Gréckokatolícka farnosť, kde je bazilika minor?
19.	Peter v gréčtine.

Kontakt a základné informácie

Adresa: Gréckokatolícka cirkev
Farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: kancelária: 057/ 775 3628

Web: www.grkathe.sk

E-mail: úrad: humenne@grkatpo.sk

farár: ilkomirko@gmail.com

kaplán: pavoolster@gmail.com

Úradné hodiny na farskom úrade

Pondelok:	8.00 - 10.00	- - -
Utorok:	- - -	14.30 - 16.00
Streda:	8.00 - 10.00	14.30 - 16.00
Štvrtok:	- - -	14.30 - 16.00
Piatok:	8.00 - 10.00	- - -

Na prvý piatok, štátne a cirkevné sviatky je kancelária zatvorená!

Ak žiadate o krst

Krst nahlási jeden z rodičov **aspoň 2 týždne** vopred, prípravu (náuku) **odporúčame ešte pred narodením dieťaťa**. Ak bývate minimálne **3 mesiace mimo našu farnosť**, zabezpečte si ku krstu dieťaťa aj **písomné dovoľenie od kňaza**, kde **aktuálne bývate**.

Ak žiadate o sobáš

- 1) a máte všetky iniciačné sviatosti – krst, myropomazanie, sväté prijímanie – minimálne **3 mesiace vopred**,
- 2) ak niektorá z iniciačných sviatostí Vám chýba - minimálne **6 mesiacov vopred**,
- 3) ak bývate minimálne **3 mesiace mimo našu farnosť**: zabezpečte si prípravu (náuku), príp. aj cirkevnú sobášnu zápisnicu s náležitosťami a dovoľenie kňaza, kde aktuálne bývate.

Ak žiadate o výpis z matriky: krstný, resp. sobášny list

Krstný, resp. sobášny list je možné vyžiadať si osobne, telefonicky, či mailom.

Užitočné telefónne čísla

Zaopatrovanie (non-stop): 0907 323 733

Charita a sklad solidarity: 057 775 69 93

Gymnázium sv. Jána Zlatoústeho: 057 778 33 98

FARSKÉ ZVESTI

Informačno-formačný časopis farnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom

Dobrovoľný príspevok (tlač 1ks = 0,20 €)

IBAN farnosti: SK3009000000000086909038

Pre vnútornú potrebu vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné.

Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.

Zodpovední za vydanie: **o. Miroslav Il'ko, o. Pavol Dancák ml.**